

۲۰۱۳/۰۸/۰۸

داکتر سید عبدالله کاظم

لزوم رعایت اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» برای نمایندگی «اهل هنود و سیکه های افغان» در ولسی جرگه

جفا در حق یک اقلیت هموطن:

در پیش نویس قانون انتخابات افغانستان که چندی قبل از طرف شورای ملی (ولسی جرگه و مشرانو جرگه) تصویب گردیده بود و رئیس جمهور آنرا برای غور مجدد به شورا فرستاد، برای اقلیت اهل هنود و سیکه های افغان یک کرسی در ولسی جرگه به تاسی از اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» در نظر گرفته شده بود که متأسفانه حین غور مجدد ضمن حذف «سهمیه احزاب»، این موضوع نیز حذف گردید. با آنکه حذف این ماده در جمله موضوعات قابل تجدید نظر شامل نبود، ولی شورای ملی احتمالاً به دلیل اینکه اهل هنود و سیکه ها مثل سایر اتباع کشور باید در مبارزات انتخاباتی اشتراک نمایند و در صورت اخذ رأی زیاد می توانند عضویت ولسی جرگه را حاصل کنند، در حذف آن مبادرت ورزید.

از آنجائیکه اهل هنود و سیکه های افغان یک اقلیت کوچک و فاقد نفوذ لازم در کشور میباشند و تعداد شان بر طبق بیان راولیل سنگه معاون شورای سرتاسری هندوها و سیکه های افغانستان در حدود ۷۰۰ خانوار میرسد و جمعاً از ۴۰۰۰ نفر تجاوز نمیکنند، لذا موفقیت آنها در مبارزات انتخاباتی برای کسب عضویت در ولسی جرگه بسیار کم و حتی ناممکن به نظر میرسد و به این اساس زمینه نمایندگی برای آنها عملاً در ولسی جرگه میسر نمی باشد. از آنرو به حیث یک اقلیتی که نه تنها از نظر دینی، بلکه از نظر زبانی، فرهنگی و اقتصادی دارای خصوصیات متمایز اند، لازم است تا آنها باوجود کمی تعداد و پراکنده بودن در چندین ولایت کشور با ملاحظه اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» که قانون اساسی افغانستان آنرا به رسمیت شناخته است، در ولسی جرگه که یکی از «عالی ترین ارگان تقنینی» و «مظهر اراده مردم» که از «قاطبه ملت نمایندگی میکند»، دارای یک نماینده باشند، در غیر آن این اقلیت فعال از حق مسلم خود محروم و درحاشیه رانده میشود.

شورای مرکزی «هندو و سیکه های افغانستان» حق دارد در این مورد بطور احتجاج آمیز ابراز نظر کند، چنانیکه راولیل سنگه معاون این شورا طی یک مصاحبه با بی. بی. سی. بیان داشت: «در صورتیکه به خواست ما رسیدگی نشود، مجبور هستیم از دولت بخواهیم که ما را از این مملکت جواب دهد تا ما از طریق سازمان ملل به کشور دیگر پناهنده شویم.» او گفت:

«اهل هنود همانند دیگر اقشار ساکن کشور در سه دهه گذشته با مشکلات زیاد روبرو بوده، ولی دولت در ده سال گذشته به آنها توجه نکرده است.» راولیل سنگه با اشاره به نقش مهم این اقلیت در اقتصاد و تجارت افزود: «اکنون دوکان، زمین و خانه های سیکه ها و هندو ها غصب شده و حتی حق هموطنی نیز از آنان گرفته شده و به مردگان آنان در مراسم آتش سپاری بی حرمتی می شود و به اجساد مردگان از سوی بعضی افراد حمله می گردد.» او تأکید کرد که اختصاص یک کرسی در ولسی جرگه برای هندوها و سیکه ها مطابق به معاهدات بین المللی و قانون اساسی افغانستان می باشد تا بدانوسیله آنها مشکلات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود را حل کرده و مرجعی برای دفاع از حقوق خود داشته باشند. او گفت که حذف افراد این دو اقلیت از مناصب دولتی در حقیقت نادیده گرفتن آنها است و افزود که در مدت ده سال چندبار تقاضای ملاقات با رئیس جمهور را کرده و تا اکنون نتوانسته با او دیدار کند. (دیده شود گزارش: «اعتراض هندوها و سیکه های افغانستان به حذف کرسی پیشنهادی آنها در مجلس»، بی. بی. سی.، مؤرخ ۳۱ جولای ۲۰۱۳)

نگاهی به گذشته می رساند که هندوها سیکه ها به حیث یک اقلیت متمایز گاهی مجبور به پوشیدن لباس دارای رنگ مشخص بوده اند تا از سایر مردمان این خطه تفریق شوند که اینکار نشانه تبعیض دینی را در سابق معنی میداد، چنانچه در عصر امیر حبیب الله خان سراج الملة و الدین در سال ۱۳۲۲ هجری قمری (۱۲۸۳ شمسی) اعلام

د پائو شمیره: له ۱ تره

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دليکنې دليکنيزې ښې پاڼوالې د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

گردید که: «عموم اهل هند که در ذمه اسلام و مامن امان بودند، به جز از رنگ زردکاهی از دیگر الوان برسر نیندند، و اگر خلاف کردند از هر یکی صد رویه جرم بگیرند تا جرأت بیرون شدن از حد معین و مقرر شرع مطهر و جسارت تجاوز نمودن از شان ذمیت ننمایند.» (سراج التواریخ، جلد چهارم، بخش پنجم، تألیف و نگارش: ملا فیض محمد کاتب، ویرایش: محمد سرور مولائی، چاپ جدید، ۱۳۹۰ شمسی، کابل - انتشارات امیری، صفحه ۵۹۶)

در دوره درخشان امانی حینیکه «نظامنامه اساسی» در لویه جرگه ۱۳۰۳ شمسی مورد بحث قرار گرفت، اولین سخنگو مولوی عبدالواسع عضو تمیز بود که بر ماده دوم آن انتقاد کرد و گفت که: «این نظامنامه درغیاب من ترتیب شده و بعضی مسائل ضعیفه شرعی در آن داخل است که اکنون باید اصلاح شود، در این ماده بعد از لفظ آداب عمومی علامات فارقه شرعی نیز ایزاد گردد تا در بین اهل هند و مسلمانان مانند سابق فرق و امتیازی که از آن ظاهراً شناخته شوند، باشد.»

در این موقع وکیل فیض محمد به نظر مولوی اعتراض کرد و سپس اعلیحضرت غازی امان الله خان به تائید وکیل فرمود: «اگر ما تکلیفی را که از آنها مرفوع و مراعاتی را که به آنها داده ایم، دوباره مانند سابق اجرا نمایم، معلوم است که در آن چیزی فائده بمایان عاید نمی شود و برعکس آن خدانخواستہ افغانستان موجب نفاق و شقاق و اتحاد و همدردی موجوده هندو و مسلم هندوستان خواهد شد و دشمنان در این موقع دست یافته به اندازه این دو کتله عظیم الشان نوع بشر را از هم دور و با همدیگر خواهند انداخت که یکی خون دیگر را خواهند خورد. نی! لازم نیست که ما و شما بر طبق مقررات دینی خود ما با آنها معامله نمایم و مراعاتی را که با آنها داده ایم، باید از آنها برنداریم و ما آنها را جهت امتیاز هندو و مسلمان امر تأکیدی قشقه زدن را بنمایم و محض جهت مراعات جذبات شما علمای اعلام، آنها را از بستن دستار سفید نیز مانع خواهیم شد...»

اعلیحضرت در ادامه افزود: «هند افغانستان مانند دیگر سکنه افغانستان کاملاً حب وطن و تحفظ نام و ناموس و شرافت افغانی را حمایه و حفاظت میکنند، چنانچه در موقع جهاد همین هندوها به همراه غزاة و عساکر ما به مقابله انگلیس رفته بودند و در همه گونه خدمات و برداشت تکالیف یک گام پیشتر از تبعه افغانستان همی گذاردند.»

اعضای لویه جرگه پس از بحث مزید فرموده های اعلیحضرت را در زمینه تائید و تصدیق کردند و بدینوسیله قید رنگ در لباس اهل هند به استثنای دستار سفید که علمای دینی آنرا مشخصه خود می دانستند، رفع شد و تنها با داشتن قشقه به حیث علامه فارقه اکتفا گردید. ((رویداد لویه جرگه دارالسلطنه ۱۳۰۳، صفحه ۱۲۵ تا ۱۲۹))

از آنوقت تا امروز هموطنان اهل هند و سیکه های افغانستان به قول میر عنایت الله آشفته: «هیچ زمانی باعث ناامنی، بی ثباتی و بی اتفاق درکشور نشده اند، هیچ زمانی به جرم خیانت ملی، وطن فروشی متهم نبوده اند، هیچ زمانی به نفاق افگنی قومی، سمتی، زبانی، جنگهای داخلی، تخریب شهرها و ... متهم نبوده اند. مثل سائر اتباع کشور به خدمت مقدس زیر بیرق حاضر بودند، مالیات به دولت می پردازند، همیشه خود ایجاد شغل نموده اند و در خدمت سائر هموطنان قرار گرفته اند.» (میر عنایت الله آشفته: مقاله «حذف کرسی هموطنان سیک و هندو مذهب افغان، منتشره پورتال: افغان جرمن آنلاین، مؤرخ ۲۱ جولای ۲۰۱۳)

به گفته ایشور داس: از نخستین دوره شورای ملی و سنا تا دوره سیزدهم اسنادی در دست نیست که بیانگر گزینش و انتصاب فردی از جامعه هندو باوران و سیکه های افغانستان باشد، تنها در دوره سیزدهم شورا یعنی آخرین شورای ملی نظام شاهی دو نفر هریک دونی چند ککر و جی سنگه خود را برای عضویت شورای ملی کاندید کردند که اول الذکر موفق نشد و جی سنگه اولین فردی از این اقلیت بود که توانست از ناحیه ۹ و ۱۰ شهرکابل به شورا راه یابد و اما کاری مهمی را در رابطه به نمایندگی از اهل هند و سیکه ها انجام نداد. در جمهوری شهید محمد داؤد خان دونفر - داکتر شیوسرن ساگر از کابل و داکتر تازه سنگه جواهری از جلال آباد بطور انتصابی در لویه جرگه ۱۳۵۵ اشتراک کردند و در دوره داکتر نجیب بطور انتصابی گنگارام از قندهار در مجلس سنا و گجیندر سنگه از شهرکابل در شورای ملی راه یافتند. از آن به بعد فقط در دوره ریاست جمهوری کرزی گنگارام و سپس اوتارسنگه در دوره قبلی و اکنون خانم داکتر انارکلی هنریار در این دوره به حیث سناتور انتصابی از طرف رئیس جمهور به مشرانو جرگه معرفی گردیدند. (ایشور داس: مقاله «حق نماینده هندو باوران و سیکه ها در شورای ملی»، منتشره سایت کابل نات، شماره ۱۹۷، سال نهم، اگست ۲۰۱۳)

اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» (The Principle of Affirmative Action):

د پانوی شمیره: له ۲ تره

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولۍ. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولۍ

در انگلستان این اصل را تبعیض مثبت می نامند (Positive Discrimination) مقصد از اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» همانا تقویه عدالت اجتماعی است، آنهم از طریق دادن امتیاز به مردمی که از نظر اجتماعی - اقتصادی قابلیت تبارز را ندارند. اغلب این مردم به دلیل جریانات تاریخی ناشی از ظلم و استبداد یا بردگی توانائی تبارز خویش را از دست داده اند و بناً از نظر تاریخی و بین المللی حمایت از «اقدام یا تبعیض مثبت» برآوردن اهداف مشخص است، از قبیل: تلافی بی عدالتیها در استخدام و مزد، افزایش زمینه ها برای تعلیم و تربیه، تقویه بنیاد دولت، مؤسسات و رهبریت مسلکی در داخل هرم عمومی اجتماعی، جبران اشتباهات، صدمات و موانعی که در گذشته صورت گرفته، بخصوص بی موازنگی های اجتماعی که بیشتر از دوره بردگی و یا تطبیق قوانین نظیر آن نشأت کرده است.

با پیش گرفتن اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» سعی میگردد تا زمینه ها و امکانات را برای ارتقای گروههای مشخص اجتماعی که در حال ناتوانی قرار دارند، مساعد سازند. اغلب این اقدامات در چهارچوب حکومت و امکانات تعلیمی رویدست گرفته میشوند تا گروههای اقلیت در داخل اجتماع بتوانند از منفعت همه برنامه ها بطور مطمئن و مؤثر مستفید گردند. یکی از طریقه ها در اینکار همانا تعیین «سهمیه» است که نظر به ایجابات هر کشور از هم بسیار متفاوت اند، مثلاً تعیین «سهمیه» برای طبقه پایین «کاست» در هند، در حالیکه همچو چیزی در امریکا وجود ندارد و اما در ۶ مارچ ۱۹۶۱ رئیس جمهور فقید امریکا - جان کندی فرمان اجرایی معروف خود را مبنی بر لغو تبعیض علیه سیاه پوستان آن کشور صادر کرد که بعداً وجه قانونی به خود گرفت و موانع تاریخی در مورد تبعیض نژادی، دینی و ریشه ملیتی از میان برداشته شد. همچنان در افریقای جنوبی با لغو سیستم «اپارتاید» در ۱۹۹۴ و متعاقباً تصویب قوانین مربوطه برای بنیان گذاری یک دموکراسی واقعی اقدامات جدی بعمل آمد و سیاه پوستان و هندی نژاد های آن کشور توانستند عین امتیاز سفید پوستان را بدست آورند. البته «اقدام یا تبعیض مثبت» بعداً تنها منحصر به چند کشور نماند، بلکه به سرعت در بیشترین کشورهای جهان یکی بدنبال دیگر در ساحات مختلف و به نفع عدالت اجتماعی و تحقق دموکراسی واقعی رویدست گرفته شد که البته ذکر همه مثالها در این مختصر نمی گنجد. (برای معلومات مزید دیده شود لینک ذیل در «ویکی پدیا»:

En.wikipedia.org/wiki/Affirmative_action

ناگفته نباید گذاشت که اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» مخالفینی نیز دارد که به نظر آنها این اقدامات تبعیض را از بین نمیبرد، بلکه در دراز مدت خودش موجب تبعیض میگردد و مانع تلاش گروههای فاقد امتیاز میشود تا در راه رفع مشکل خودشان دست بکار شوند و نیز این اقدامات به اصل «شایسه سالاری» صدمه میرساند، همچنان همین امتیاز دادن ها زمینه بی عدالتی را بعداً به وجود می آورد.

بهر حال شرایط هر کشور از هم فرق دارد، در کشورهای که هنوز مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی ریشه های عمیق دارند و در برابر حقوق گروههای مشخص هنوز هم موانع موجود است، توصیه میشود تا از شیوه های «اقدام یا تبعیض مثبت» استفاده بعمل آید، تا زمانیکه آن گروه ها توانائی تبارز خودی را در اجتماع پیدا کنند و آنوقت میتوان همچو اقدامات را ملغی قرار داد و یا تدریجی از بین برد.

در کنوانسیون بین المللی «رفع تبعیض نژادی با تمام انواع آن» در ماده ۲.۲ آمده است که برنامه های «اقدام یا تبعیض مثبت» در کشورهایی لازم به تطبیق است که در آن تبعیض به شکل سیستماتیک وجود دارد و این اقدامات باید تاوقتی در آن کشورها ادامه یابد که هدف بطور کل برآورده شود. «همچنان کمیته حقوق بشر ملل متحد به این نظر است که اصل مساوات بعضاً ایجاب میکند تا دولتها اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» را به مقصد محو شرایط نامساعد برای گروههای اجتماعی دچار تبعیض تا زمانی درپیش گیرد که حقوق بشر در آنجا بطور لازم تأمین و رعایت گردد. (دیده شود: لینک بالا)

قبول اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» در قانون اساسی افغانستان:

با آنکه ماده بیست و دوم قانون اساسی کشور تصریح میکند که: «هر نوع تبعیض و امتیاز بین اتباع افغانستان ممنوع است. اتباع افغانستان اعم از زن و مرد در برابر قانون دارای حقوق و واجیب مساوی میباشند» و ماده سی و سوم حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را برای اتباع افغانستان اعطا کرده و شرایط و طرز استفاده از این حق را توسط قانون تنظیم میکند، اما در ماده ششم قانون اساسی تصریح شده است که: «دولت به ایجاد یک جامعه مرفه و مترقی

د پانوی شمیره: له ۳ تره

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

بر اساس عدالت اجتماعی، حفظ کرامت انسانی، حمایت حقوق بشر، تحقق دموکراسی، تأمین وحدت ملی، برابری بین همه اقوام و قبایل و انکشاف متوازن در همه مناطق کشور مکلف است.» محتوای این ماده به نکاتی اشاره میکند که تحقق آن ایجاب اقدامات خاص دولت را مینماید تا عدالت اجتماعی، حمایت حقوق بشر، برابری همه اقوام و قبایل و انکشاف متوازن در همه مناطق را حتی المقدور برقرار سازد. این اقدامات وقتی برآورده شده میتواند که در ساحات خاص که با ضعف و یا محدودیت امکانات مواجه اند و ضرورت به تقویه و حمایت بیشتر دارند، باید توجه مزید مبذول گردد. برای توضیح مطلب به ذکر چند مثال در قانون اساسی پرداخته میشود:

– ماده شانزدهم - فقره دوم جهت تقویه زبانهای محلی می افزاید: «در مناطقی که اکثریت مردم به یکی از زبانهای ازبکی، ترکمنی، پشه یی، نورستانی، بلوچی و یا پامیری تکلم می نمایند، آن زبان علاوه بر پشتو و دری به حیث زبان سوم رسمی می باشد و نحوه تطبیق آن توسط قانون تنظیم میگردد.»

– ماده چهل و چهارم: «دولت مکلف است به منظور ایجاد توازن و انکشاف تعلیم برای زنان، بهبود تعلیم کوچیان و امحای بیسوادی در کشور پروگرامهای مؤثر طرح و تطبیق نماید.»

– ماده پنجاه و سوم: «دولت به منظور تنظیم خدمات طبی و مساعدت مالی برای بازماندگان شهدا و مفقودین و برای باز توانانی معلولین و معیوبین و سهم گیری فعال آنان در جامعه، مطابق به احکام قانون، تدابیر لازم اتخاذ مینماید. دولت حقوق متقاعدین را تضمین نموده، برای کهن سالان، زنان بی سرپرست، معیوبین و ایتم بی بضاعت مطابق به احکام قانون کمک لازم به عمل می آورد.»

– ماده پنجاه و چهارم - فقره دوم: «دولت به منظور تأمین سلامت جسمی و روحی خانواده، بالخصوص طفل و مادر، تربیت اطفال و برای از بین بردن رسوم مغایر با احکام دین مقدس اسلام تدابیر لازم اتخاذ میکند.»

– ماده هشتاد و سوم - فقره اخیر: «در قانون انتخابات باید تدابیری اتخاذ گردد که نظام انتخاباتی، نمایندگی عمومی و عادلانه را برای تمام مردم کشور تأمین نماید و به تناسب نفوس از هر ولایت طور اوسط حداقل دو وکیل زن در ولسی جرگه عضویت یابد.»

– ماده هشتاد و چهارم در مورد انتخاب اعضای مشرانو جرگه در فقره ۳ چنین تصریح گردیده است: «یک ثلث باقی مانده از جمله شخصیت های خبیر و باتجربه به شمول دونفر از نمایندگان معلولین و معیوبین و دونفر نمایندگان کوچی ها به تعیین رئیس جمهور برای مدت پنج سال. رئیس جمهور تعداد پنجاه فیصد از این اشخاص را از بین زنان تعیین می نماید.»

از مواد فوق به وضاحت معلوم میشود که قانون اساسی افغانستان اصل «اقدام و یا تبعیض مثبت» را به مقصد تقویه بنیه ساحاتی که مواجه با ضعف میباشند، به رسمیت شناخته و حقوق و امتیاز خاص را برای آن ساحات و یا گروه های مربوطه آن در نظر گرفته است. مشخصاً در رابطه با حمایت از طبقه انانث و راه یافتن ایشان در ولسی جرگه به منظور نمایندگی لازم از این طبقه که زیر ستم جامعه عنعنوی و «مردسالار» توان تبارز و کسب حقوق حقه خود را از قرنهای بدینسو نداشته اند، قانون اساسی کشور با رعایت از اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» امتیاز خاص «سهمیه» را در نظر گرفته و تصریح کرده است که از هر ولایت حداقل دو وکیل زن در ولسی جرگه عضویت یابند. به تاسی از همین اصل در قانون انتخابات ماده مشخص تحت عنوان «اختصاص کرسی ها برای نامزدان انانث» وجود دارد که طی چند فقره چگونگی انتخاب نمایندگان انانث را روشن می سازد. برطبق همین ماده از جمله کاندید های انانث در هر ولایت دو نفر که موفق به اخذ بیشترین آرا شده باشد، به حیث وکیل آن ولایت از «سهمیه» انانث در ولسی جرگه عضویت پیدا میکنند که جمعاً از ۳۴ ولایت کشور تعداد ۶۴ وکیل از طبقه انانث میباشند. هرگاه چنین نمی بود و سهمیه برای طبقه انانث وجود نمیداشت، در آنصورت فقط عده ای انگشت شمار زنان میتوانستند در ولسی جرگه راه یابند. در انتخابات اخیر شورا دیده میشود که یک خانم با کسب ۲۵۱ رأی توانسته به عضویت ولسی جرگه نایل آید، در حالیکه بسا کاندید های مرد با داشتن چند هزار رأی در ولایت مربوطه خود این موفقیت را بدست نیآورده اند، زیرا کسانی دیگر در همان ولایت از او بیشتر رأی گرفته بودند.

د پانوی شمیره: له ۴ تره

افغان جرمن آنالین په درننیت تاسو همکارۍ ته رابولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولۍ

مقصد از این امتیاز و «اقدام یا تبعیض مثبت» برای زنان آنست تا زنان بتوانند در امور تقنینی و نظارت بر اعمال حکومت از حقوق زنان حمایت و در راه انکشاف امور زنان نقش فعال و تأثیر گذار داشته باشند. اینکه در شرایط موجود تاجه حد وکلای زن در پارلمان به این هدف بطور جمعی دست یافته اند، سؤال دیگر است.

تعیین سهمیه دو دو نماینده برای کوچی ها و معلولین و معویبین و نیز قید پنجاه فیصد زنان به انتصاب رئیس جمهور در مشرانو جرگه نیز بر مبنای همین اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» در قانون اساسی مد نظر گرفته شده است و همچنان داشتن ۹ کرسی برای کوچی ها در ولسی جرگه از همین اصل الهام میگیرد، زیرا کوچی ها محل مشخص اقامت ندارند.

لزوم رعایت اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» برای اهل هنود و سیکه ها: با آنکه جمعیت هندوها و سیکه های افغانستان از ۴۰۰۰ تجاوز نمیکند و این تعداد در ولایات مختلف کشور (کابل، ننگرهار، لغمان، قندهار، غزنی، لوگر، پروان، پکتیا و دیگر نقاط) از سالهای طولانی اقامت گزین بوده اند، ولی با در نظر داشت مشخصه های مشترک دینی، فرهنگی و اجتماعی شان، میتوان آنها را به حیث یک اقلیت مجتمع و دارای وجوه مشترک در ردیف آن عده اقشاری اجتماعی محسوب کرد که نظر به دلایل چند زیر فشار قرار داشته و نتوانسته اند برای احقاق حقوق خود طور لازم در جامعه تبارز نمایند. تا امروز آنها از نفوذ قانونی در دستگاه دولت برخوردار نبوده و نماینده در ولسی جرگه که سالهای قبل «شورای ملی» نامیده می شد، نداشته اند و به حیث یک گروه فعال اقتصادی و اما فاقد صدا از داشتن نمایندگی در دستگاه دولت بخصوص در قوای مقننه همیشه محروم بوده اند. اینکه در پیش نویس قانون انتخابات برای آنها به تاسی از اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» مثل سایر اقشار و گروههای اجتماعی «سهمیه» یک کرسی در ولسی جرگه در نظر گرفته شده بود، واقعاً یک اقدام ضروری، قابل تأیید و حمایت در راه تطبیق عدالت اجتماعی محسوب میشد که نمایانم چرا شورای ملی افغانستان این سهمیه را حین تصویب مجدد از مصوبه قبلی خویش حذف کردند و رئیس جمهور نیز بدون دقت لازم مصوبه را توشیح کرد؟؟

به تاسی از اصل «اقدام یا تبعیض مثبت» که قانون اساسی کشور آنرا در موارد مختلف که قبلاً تذکر رفت، به رسمیت شناخته است، لازم می افتد تا شورای ملی کشور این نقیصه و یا بهتر گفته شود «اغماض» را با تصویب یک ماده جدید در ضمیمه قانون انتخابات مبنی بر تعیین سهمیه یک کرسی برای اهل هنود و سیکه های افغانستان در راستای تطبیق عدالت اجتماعی که یک اصل اسلامی، ملی و جهانی است، هرچه زودتر مرفوع سازد.

توصیه من برای هموطنان عزیز اهل هنود و سیکه های افغان این نیست که «کشورآبانی خود را ترک کنند و بجای دیگر پناهنده شوند»، بلکه باید برای احقاق حق خود از مجاری قانونی و طرق مدنی مبارزه نمایند. خاموشی و سر به پائین انداختن و تن دادن به این اغماض ها راه حل نیست، اگر آنها طی سالهای گذشته برای کسب حقوق خود مبارزه میکردند، به یقین که در چنین شرایط رقبتار گرفتار نمی شدند و هیچکس جرأت نمیکرد ظلم و تعدی بر آنها پیشه میکرد، آنها را توهین و یا تحقیر می نمود، به مال و منال شان دستبرد میزد و به مردگان و مراسم آتش سپاری شان خلل وارد میکرد. یقین دارم که مردم افغانستان شما را در مبارزه تان تنها نمی گذارند و در کنار شما هموطنان ستم کشیده خود قرار گرفته و از داعیه برحق شما حمایت فراوان خواهند کرد، طوری که همین حالا حمایت مردمی و جامعه مدنی را شما در کنار خود و نیز در رسانه ها مشاهده میکنید. و تمت بالخیر

د پانو شمیره: له ۵ تر ۵

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولی